

Vuoden varrella saapui 727 asiaa. Näistä ja vuoden alussa edellisestä vuodesta jäljellä olleista 148 asiasta ratkaistiin 729 ja poistettiin kirjoista 39, joten siis vuoteen 1930 siirtyi 107 asiaa.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjain pykäläluku oli kertomusvuonna 662 ja valtuuston puolesta lähetettyjen kirjelmien luku 733.

Kaupunginvaltuuston vuonna 1929 käsittelemistä asioista mainittakoon seuraavat:

A. Kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat asiat.

1. Kaupungin asemakaavaa koskevat kysymykset.

Pasilan asutusalueen laajentaminen. Rahatoimikamari toi esiin, että vuokratonttien kysyntä Pasilassa oli vilkastunut ja että kamari sen johdosta oli antanut kaupungin yleisten töiden hallitukselle toimeksi laatia mainitun asutusalueen laajentamista koskevan ehdotuksen. Täyttääkseen tämän tehtävän hallitus oli lähettänyt kaupungin asemakaava-arkkitehdin laatiman Maistraatinkadun länsipuolella olevan alueen jaoituskaavaehdotuksen, johon sisältyi kaksi yleisille rakennuksille varattua korttelia sekä kaksi asuntokorttelia, joiden rakennusrajat oli ehdotukseen merkitty. Nämä viimeksi mainitut korttelit ehdotettiin luovutettaviksi 3—4-kerroksisten kivitalojen rakentamista varten. Valmisteluvaliokunta ehdotti edellä mainitun jaoituskaavan hylättäväksi, koska kyseisille tonteille sen mukaan rakennettaisiin kivitaloja ja ne annettaisiin vuokralle pitkäksi ajaksi. Valiokunnan mielestä oli sopimatonta ratkaista alueen käyttöä pitkiksi ajoiksi eteenpäin, ennenkuin kaupunginvaltuusto oli saanut täydellisen selvityksen ympäröivien alueiden asemakaavan vastaisesta muodostelusta. Edelleen valiokunta huomautti, että asuntontteja oli vapaina muissa osissa kaupunkia sekä että kaupungin asemakaava-arkkitehdin ehdotuksen hyväksyminen supistaisi niitä alueita, jotka vastedes voitaisiin käyttää puistoksi. Kaupunginvaltuusto teki päätöksensä¹⁾ valmisteluvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti.

Mäkelän alueen uusi jaoituskaava. Koska sopivista tehdastonteista valitsi suuri puute, kaupungin yleisten töiden hallitus oli rahatoimikamarin toimeksiannosta laatinut ehdotuksen Mäkelän teollisuusalueen laajentamiseksi ottaen huomioon myöskin n. s. pienteollisuuden tarpeet. Ehdotus käsitti kolme uutta tehdaskorttelia, n:ot 698, 699 ja 700, minkä lisäksi kortteleita n:ot 534 ja 694 oli laajennettu, edellistä pitkin Sturenkatua ja jälkimmäistä pitkin Elimäenkatua. Viimeksi mainitun uudestaan järjestellyn korttelin tontti n:o 17 oli tosin vuokrattu Aktiebolaget Autocar osakeyhtiölle, mutta yhtiö oli suostunut jaoituskaavan muutokseen ja aikoi aikanaan vuokrata tonttiin liitettävän 250 m² käsittävän lisäalueen. Kaupunginvaltuusto vahvisti²⁾ edellä selostetun ehdotuksen noudatettavaksi siten luopuen vuonna 1920 tekemästään Mäkelän alueen jaoituskaavaa koskevasta päätöksestä³⁾.

Vahvistettuja kaupungin asemakaavanmuutoksia. Kaupunginvaltuuston hyväksymän⁴⁾ Fredrikintorin järjestelyehdotuksen sisäasiainministeriö vahvisti⁵⁾ marraskuun 20 p:nä 1928.

1) Valt. pöytäk. 18 p. syysk. 6 §. — 2) S:n 27 p. marrask. 7 §. — 3) Ks. v:n 1920 kert. s. 3. — 4) S:n v:n 1928 kert. s. 6. — 5) Valt. pöytäk. 23 p. tammik. 3 §.

I kaupunginosan korttelissa n:o 25 sijaitsevan Maurinkadun tontin n:o 2 ulkoisten rakennusrajain muuttamista koskevan kaupunginvaltuuston päätöksen ¹⁾ sisäasiainministeriö vahvisti ²⁾ joulukuun 10 p:nä 1928.

XI kaupunginosan korttelissa n:o 343 sijaitsevan Pengerkadun tontin n:o 23 ulkoisten rakennusrajain muuttamista koskevan kaupunginvaltuuston päätöksen ³⁾ sisäasiainministeriö vahvisti ⁴⁾ marraskuun 20 p:nä 1928.

XI kaupunginosan korttelien n:ot 334 a ja 334 b sekä II kaupunginosan korttelin n:o 97 kaupunginasemakaavanmuutosta koskevat kaupunginvaltuuston päätökset ⁵⁾ sisäasiainministeriö vahvisti ⁶⁾ marraskuun 19 p:nä 1928.

Kaupunginvaltuuston hyväksymän ⁷⁾ kaupungin katujen, torien ja yleisten paikkain uusia nimiä koskevan ehdotuksen sekä nimien muutoksen johdosta laaditun uuden kaupunginasemakaavan sisäasiainministeriö vahvisti ⁸⁾ joulukuun 12 p:nä 1928.

Sisäasiainministeriö vahvisti ⁹⁾ marraskuun 27 p:nä 1928 kaupunginvaltuuston päätöksen ¹⁰⁾ Tehtaanpuiston kaupunginasemakaavan muuttamisesta.

IV kaupunginosan korttelissa n:o 69 a sijaitsevien Kansakoulukadun tonttien n:ot 1 ja 2 ulkoisten rakennusrajain muuttamista koskevan kaupunginvaltuuston päätöksen ¹¹⁾ sisäasiainministeriö vahvisti ¹²⁾ marraskuun 20 p:nä 1928.

XIV kaupunginosan korttelissa n:o 517 sijaitsevien Espoonkadun tonttien n:ot 4 ja 6 yhdistämistä sekä yhdistämällä syntyneen uuden tontin ja viereisten saman korttelin tonttien n:ot 9 ja 11 rakennusrajain muutosta koskevan kaupunginvaltuuston päätöksen ¹³⁾ sisäasiainministeriö vahvisti ¹⁴⁾ tammikuun 19 p:nä.

Korttelien n:ot 521 a ja 522 yhdistämistä koskevan kaupunginvaltuuston päätöksen ¹⁵⁾ sisäasiainministeriö vahvisti ¹⁶⁾ tammikuun 24 p:nä.

XIII kaupunginosan korttelin n:o 448 kaupunginasemakaavanmuutosta koskevan kaupunginvaltuuston päätöksen ¹⁷⁾ sisäasiainministeriö vahvisti ¹⁸⁾ helmikuun 4 p:nä.

Kaupunginvaltuuston päätöksen ¹¹⁾ XII kaupunginosan korttelissa n:o 349 sijaitsevan Helsinginkadun tontin n:o 15 rakennusrajain muuttamisesta sisäasiainministeriö vahvisti ¹⁹⁾ maaliskuun 4 p:nä.

XIV kaupunginosan asemakaavanmuutos. Kaupungin yleisten töiden hallitus anoi, että kaupunginvaltuusto hyväksyisi kaupunginasemakaava-arkkitehdin laatiman XIV kaupunginosan asemakaavan osittaisen muutosehdotuksen ja hankkisi sille asianmukaisen vahvistuksen. Mainitussa ehdotuksessa oli Mechelininkatu ulotettu Humallahdenpuiston ja korttelin n:o 495 läpi Nordenskiöldinkatuun saakka ja siten luotu suora liikenneväylä Länsisataman sekä Pasilan, Vallilan ja Kallion välille. Tämä järjestely jakoi puiston kahteen eri osaan, mutta edulliset maasto-olot tekivät mahdolliseksi yh-

1) Ks. v:n 1928 kert. s. 9. — 2) Valt. pöytäk. 23 p. tammik. 4 §. — 3) Ks. v:n 1928 kert. s. 9. — 4) Valt. pöytäk. 23 p. tammik. 5 §. — 5) Ks. v:n 1928 kert. s. 6. — 6) Valt. pöytäk. 23 p. tammik. 6 §. — 7) Ks. v:n 1928 kert. s. 142. — 8) Valt. pöytäk. 23 p. tammik. 8 §. — 9) S:n 23 p. tammik. 15 §. — 10) Ks. v:n 1928 kert. s. 5. — 11) S:n v:n 1928 kert. s. 9. — 12) Valt. pöytäk. 6 p. helmik. 5 §. — 13) Ks. v:n 1928 kert. s. 7 ja 9. — 14) Valt. pöytäk. 27 p. helmik. 2 §. — 15) Ks. v:n 1928 kert. s. 7. — 16) Valt. pöytäk. 27 p. helmik. 4 §. — 17) Ks. v:n 1928 kert. s. 6. — 18) Valt. pöytäk. 13 p. maalisk. 3 §. — 19) S:n 3 p. huhtik. 3 §.

distää ne keskenään Mechelininkadun alitse kulkevalla käytävällä. Edelleen oli ehdotuksessa Rajasaarenkadun pohjoispuolella olevat huvila-alueet järjestetty uudestaan, Mechelininkadun varrella oleville entisille huvilatonteille suunniteltu kuusikerroksisia rakennuksia ja Rajasaarenkadun varrella olevat korttelit n:ot 496 ja 497 jaettu 900—1,200 m²:n laajuisiksi huvilatonteiksi. Linnankoskenkadun varrella sijaitsevia entisiä rivitalotontteja oli suurennettu ja niille oli suunniteltu rakennettavaksi viisikerroksisia rakennuksia. Mainitun kadun varrella olevien korttelien n:ot 503 ja 510 tonttijakoa oli muutettu, ja Niittykatua sekä sen pohjoispuolella olevaa puistikkoa jatkettu kortteliin n:o 511 asti. Korttelien n:ot 506, 507 ja 508 väliset Niitty- ja Tavaststjernankatujen itäisimmät osat oli poistettu ja mainitut korttelit yhdistetty yhdeksi n:olla 507 merkityksi kortteliksi, joka oli aiottu jonkin julkisen rakennuksen paikaksi. Linnankoskenkatu oli koko pituudeltaan levennetty 30 metrin levyiseksi. Linnankoskenkadun ja Turuntien kulmauksessa sijaitseva kortteli n:o 498 oli jaettu kahdeksi kortteliksi, joista läntinen, n:olla 506 merkitty, oli aiottu julkisen rakennusten, esimerkiksi paloaseman, paikaksi. Topeliuksen- ja Rajasaarenkatujen risteykseen oli suunniteltu uusi kortteli n:o 488, johon niinikään suunniteltiin sijoitettavaksi jokin julkinen rakennus. Kesäkadun varrella sijaitseva kortteli n:o 491 oli liitetty Humallahdenpuistoon, lukuunottamatta sen itäisintä osaa, joka oli muodostettu johonkin yleiseen tarkoitukseen varattavaksi tontiksi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi¹⁾ puolestaan edellä mainitun XIV kaupunginosan asemakaavan muuttamista koskevan ehdotuksen ja alisti sen valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Kaupungin ja valtion välisen tilusvaihdon aiheuttamia kaupunginasemakaavanmuutoksia. Kaupunginvaltuuston puolestaan hyväksytyä²⁾ erinäisiä kaupunginasemakaavan muutosehdotuksia, jotka aiheutuivat kaupungin ja valtion välisestä suuresta tilusvaihdosta, ja alistettua nämä ehdotukset valtioneuvoston tutkittaviksi ja vahvistettaviksi puolustusministeriö oli niistä antamissaan lausunnoissa esittänyt joitakin muistutuksia, jotka koskivat osaksi Katajanokan kasarmialuetta, osaksi korttelin n:o 474 tonttia n:o 7. Edellisen alueen suhteen puolustusministeriö m. m. lausui, että siellä olevat rakennukset oli puutteellisesti merkitty ehdotukseen sekä että valtion aikomuksena oli alueen järjestelyssä noudattaa sotasataman laatimaa asemakaavaehdotusta. Ministeriö ehdotti puolestaan, että kaupunginvaltuuston lähettämä asemakaavaehdotus vahvistettaisiin siten muutettuna, että alueen eteläraja siirrettäisiin huomattavasti etelämmäksi, sekä edellyttäen, että satamaradasta sai vetää pistoraitteen valtion alueelle ja että kortteli n:o 145 jäi valtion haltuun. Korttelin n:o 474 tontista n:o 7 ministeriö huomautti, että ehdotus sisälsi erinäisiä pihamaata ja istutuksia koskevia määräyksiä, jotka ministeriö halusi poistettavaksi.

Kaupunginvaltuusto, jolta oli pyydetty lausuntoa edellä mainituista muistutuksista, huomautti, että tilusvaihtosopimuksessa nimenomaan sanottiin, että Katajanokan alue luovutettiin sellaisena kuin se esiintyi kaupunginasemakaava-arkkitehdin laatimassa, joulukuun 29:nä 1927 päivätyssä asemakaavapiirroksessa n:o 886 ja korttelin n:o 474 tontti n:o 7 sellaisena kuin se oli samana päivänä päivätyssä piirroksessa n:o 883. Joidenkin rakennusten puutteellinen merkitseminen asemakaavaehdotukseen johtui osaksi siitä,

¹⁾ Valt. pöytäk. 22 p. toukok. 1 §. — ²⁾ Ks. v:n 1928 kert. s. 5.

että kaupunginviranomaisten oli vaikeata toimittaa tarkkoja mittauksia sotasataman alueella, osaksi siitä, että niiden merkitsemisellä ei ollut vähääkään käytännöllistä merkitystä, ne kun ennen pitkää oli poistettava. Vaihtokirjassa ei näet ollut mitään määräyksiä luovutettavilla alueilla olevista rakennuksista, mikä merkitsi sitä, että luovuttajan tuli poistaa ne ennen alueen luovutusta. Puolustusministeriön vaatimukseen, että Katajanokan kasarmialueen eteläraja oli siirrettävä etelämmäksi, kaupunginvaltuusto huomautti, että vuosikausia kestäneiden, lähinnä puolustusministeriön edustajain kanssa käytyjen neuvottelujen jälkeen oli päästy yksimielisyyteen asema-kaavaehdotukseen merkityistä rajoista. Elleivät nämä enää tyydyttäneet puolustusviranomaisia, syntyi aivan uusi kysymys, jonka ottaminen harkittavaksi kuitenkin ei ollut paikallaan sopimuksen mukaisen suuren tilusvaihdon käytännöllisen toteuttamisen yhteydessä. Katajanokan ranta-alueen käyttöoikeuden palauttaminen kaupungille oli elimellinen osa tätä samaa vaihtoa, joka tältäkin osalta jo oli lopullisesti ratkaistu. Kaupunki suostui kuitenkin neuvottelemaan niiden alueiden vuokraamisesta puolustusministeriölle, joilla ministeriön tarvitsemat rakennukset sijaitsivat. Ministeriön lausunto upseerikasinon ja sotasataman välisestä ranta-alueesta, korttelista n:o 145, perustui todennäköisesti väärinkäsitykseen, koska se ei ensinkään sisältynyt tilusvaihtosopimukseen eikä kaupunginasemakaavaehdotukseen. Vaatimusta, joka koski lupaa pistoraitteen vetämiseen satamaradasta, ei voitu hyväksyä kaupunginasemakaavan vahvistamisen yhteydessä, koska tällaisen vahvistamisen tuli tapahtua ehdoitta, mutta mikään ei estänyt raitetta koskevan sopimuksen tekemistä kaupunginasemakaavan vahvistamisen jälkeen. Korttelin n:o 474 tontin n:o 7 sisäisiä rakennusrajoja ja pihamaata koskevista määräyksistä kaupunginvaltuusto huomautti, että samassa korttelissa olevien kolmen kaupungin omistaman tontin käyttö oli olennaisesti sen seikan varassa, miten valtio rakennutti tonttinsa. Määräyksiä ei senvuoksi voitu muuttaa eikä kysymystä myöskään jättää avoimeksi muuttamatta samalla koko korttelia koskevia määräyksiä, eikä kaupungilla ollut mitään syytä suostua siihenkään. Edellä esitettyyn viitaten valtuusto esitti ¹⁾, että sisäasiainministeriö vahvistaisi puheena olevat valtuuston hyväksymät kaupunginasemakaavan muutosehdotukset.

Korttelia n:o 463 koskeva kaupunginasemakaavanmuutos. Kaupunginvaltuuston päätettyä ²⁾ luovuttaa tontin ammattienedistämislaitoksen säätiölle kaupunginasemakaava-arkkitehti oli laatinut ehdotuksen tarpeelliseksi havaituksi XIV kaupunginosan korttelin n:o 463 asemakaavanmuutokseksi. Tämän ehdotuksen mukaan, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi ³⁾, poistettaisiin erillinen, kauppahallia varten aiottu tontti ja sen itäosa yhdistettäisiin edellä mainittuun kortteliin. Sisäasiainministeriö vahvisti ⁴⁾ valtuuston päätöksen huhtikuun 10 p:nä.

Korttelien n:ot 412 b, 419 a, 419 b ja 428 kaupunginasemakaavanmuutos. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁵⁾ XIII kaupunginosan korttelien n:ot 412 b, 419 a, 419 b ja 428 asemakaavan muutosehdotuksen, joka oli laadittu sen johdosta, että mainituista kortteleista oli luovutettu ⁶⁾ tontteja valtiolle koulutarkoituksiin; huhtikuun 10 p:nä sisäasiainministeriö vahvisti ⁷⁾ laaditun ehdotuksen noudatettavaksi.

¹⁾ Valt. pöytäk. 13 p. marrask. 2 §. — ²⁾ Ks. v:n 1928 kert. s. 19. — ³⁾ Valt. pöytäk. 23 p. tammik. 11 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. toukok. 5 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. tammik. 13 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1928 kert. s. 18. — ⁷⁾ Valt. pöytäk. 22 p. toukok. 5 §.

Korttelia n:o 105 koskeva kaupunginaseமாகাavanmuutos. Kaupunginvaltuusto myöntyi¹⁾ puolestaan Asunto-osakeyhtiö Korkeavuorenkatu 3:n ja Kiinteistöosakeyhtiö Makrillenin yhteisesti tekemään anomukseen, että VII kaupunginosan korttelissa n:o 105 sijaitsevia Korkeavuorenkadun tontteja n:ot 33 ja 35 koskevaa kaupunginaseமாகাavaa muutettaisiin siten, että 705 m² jälkimmäisestä tontista yhdistettäisiin edelliseen. Sisäasiainministeriö vahvisti²⁾ valtuuston päätöksen toukokuun 6 p:nä.

Kluuvikadun tonttia n:o 4 koskeva kaupunginaseமாகাavanmuutos. Kaupunginvaltuusto hyväksyi³⁾ puolestaan ehdotuksen kaupunginaseமாகাavanmuutokseksi, joka aiheutui siitä, että 60 m² II kaupunginosan korttelissa n:o 35 sijaitsevasta Kluuvikadun tontista n:o 4 oli erotettu katumaaksi. Sisäasiainministeriö vahvisti⁴⁾ tämän päätöksen kesäkuun 19 p:nä.

Keskuskadun tontin n:o 1 kaupunginaseமாகাavanmuutos. Kaupungin yleisten töiden hallitus lähetti ehdotuksen II kaupunginosan korttelissa n:o 97 Keskuskadun varrella sijaitsevan tontin n:o 1 asemakaavanmuutokseksi, joka aiheutui Keskuskadun laajentamista koskevasta päätöksestä⁵⁾. Kaupunginvaltuusto hyväksyi⁶⁾ tämän ehdotuksen, ja joulukuun 19 p:nä sisäasiainministeriö vahvisti puheena olevan asemakaavanmuutoksen.

Korttelia n:o 521 b koskeva kaupunginaseமாகাavanmuutos. Kaupungin yleisten töiden hallitus lähetti kaupunginaseமாகাava-arkkitehdin laatiman ehdotuksen XIV kaupunginosan korttelin n:o 521 b asemakaavan muuttamisesta siten, että Reijolankatu kulki pitkin tuberkuloosisairaalan alueen etelärajaa ja levennettäisiin 24 metrin levyiseksi, jolloin saataisiin aikaan mukava liikenneyhteys osin Nordenskiöldinkadun itäosan ja Meilahden, osin mainitun kadun ja Turuntien koillisosan välille. Kadun uusi suunta teki välttämättömäksi muuttaa korttelin n:o 521 b muotoa, ja kaupunginaseமாகাava-arkkitehdin ehdotuksessa oli tämä kortteli numeroitu uudestaan n:oksi 521 ja jaettu kahdeksaan tonttiin, joille oli merkitty rakennusraajat. Kaupunginvaltuusto päätti⁷⁾ hyväksyä ehdotuksen ja alistaa sen valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Korttelin n:o 185 kaupunginaseமாகাavanmuutos. Vuonna 1904 Lääkärien sairaalaosakeyhtiö oikeutettiin⁸⁾ yhdistämään VII kaupunginosan korttelissa n:o 185 sijaitsevat Laivurinkadun tontit n:ot 21, 23 ja 25 ehdoin, että yhdistämällä syntyvästä tontista ei rakennettu suurempaa pinta-alaa kuin jos alkuperäiset tontit olisi rakennettu erikseen. Tontille teetettiin sittemmin sairaala, jossa potilasmäärä vuosi vuodelta lisääntyi, niin että sijain kysyntä pian huomattavasti ylitti niiden käytettävissä olevan määrän siitä huolimatta, että yhtiö oli käyttänyt hyväkseen koko rakennusoikeutensa. Yhtiö kääntyi sen vuoksi kaupunginvaltuuston puoleen anoen, että valtuusto valtioneuvostolle puoltaisi yhtiön anomusta, että sen koko sairaalatontti julistettaisiin kulmatontiksi, jolloin siitä saisi rakennuttaa 290 m² lisää. Myöntyen yhtiön anomukseen kaupunginvaltuusto päätti⁹⁾ puolestaan hyväksyä kaupunginaseமாகাava-arkkitehdin laatiman ehdotuksen Laivurinkadun n:oksi 27 merkityn tontin sisäisten rakennusrajojen muuttamisesta sekä anoa, että valtioneuvosto luopuen senaatin elokuun 10 p:nä 1904 tekemästä päätöksestä vahvistaisi tämän kaupunginaseமாகাavanmuutoksen, ehdoin, että yhtiö siten lisätyn rakennusoikeuden korvaukseksi suoritti kaupungille 280,000 markkaa,

1) Valt. pöytäk. 27 p. helmik. 7 §. — 2) S:n 12 p. kesäk. 7 §. — 3) S:n 17 p. huhtik. 3 §; vrt. v:n 1928 kert. s. 113. — 4) Valt. pöytäk. 4 p. syysk. 1 §. — 5) Ks. tätä kert. s. 13. — 6) Valt. pöytäk. 4 p. syysk. 5 §. — 7) S:n 18 p. syysk. 3 §. — 8) Ks. v:n 1904 kert. os. I. s. 5. — 9) Valt. pöytäk. 18 p. syysk. 39 §.

mikä määrä sai olla maksamatta, korottomana lainana kaupunginkassasta, niin kauan kuin tonttia käytettiin sairaalatarkoituksiin, mutta muuten heti erääntyä maksettavaksi.

Korttelin n:o 154 kaupunginasemakaavanmuutos. Kaupunginvaltuusto hyväksyi¹⁾ puolestaan kaupungin yleisten töiden hallituksen laatiman ehdotuksen IV kaupunginosan korttelin n:o 154 asemakaavan muuttamisesta siten, että puheena olevassa korttelissa sijaitsevista Malminkadun tontista n:o 9 ja Lapinlahdenkadun tontista n:o 4 erotettaisiin maakaistale yhdistettäväksi Malminrinteen katumaahan. Päätös oli alistettava valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Tonttien yhdistäminen. Kaupunginvaltuusto päätti seuraavissa tapauksissa anoa valtioneuvostolta alla mainittujen tonttien yhdistämistä tarkoittavan kaupunginasemakaavanmuutoksen vahvistamista:

IV kaupunginosan korttelissa n:o 162 sijaitsevien Kampinkadun tonttien n:ot 4 ja 6²⁾; sisäasiainministeriö vahvisti³⁾ tämän muutoksen huhtikuun 10 p:nä; uusi tontti oli merkittävä Kampinkadun n:oksi 7;

VIII kaupunginosan korttelissa n:o 186 sijaitsevien Laukkasaarenkadun tonttien n:ot 2, 4 ja 6⁴⁾; sisäasiainministeriö vahvisti⁵⁾ tämän päätöksen huhtikuun 10 p:nä; uusi tontti merkittiin Ankkurikadun n:oksi 3;

V kaupunginosan korttelissa n:o 91 sijaitsevien Albertinkadun tontin n:o 12 ja Uudenmaankadun tontin n:o 28⁶⁾; sisäasiainministeriö vahvisti⁷⁾ tämän päätöksen huhtikuun 15 p:nä; uusi tontti merkittiin Uudenmaankadun n:oksi 31;

XIV kaupunginosan korttelissa n:o 464 sijaitsevien Pohj. Hesperiankadun tontin n:o 17 ja Runeberginkadun tontin n:o 47⁸⁾; sisäasiainministeriö vahvisti⁹⁾ tämän päätöksen toukokuun 3 p:nä; uusi tontti merkittiin Pohj. Hesperiankadun n:oksi 19;

XII kaupunginosan korttelissa n:o 347 sijaitsevien Helsinginkadun tontin n:o 1 ja Vaasankadun tontin n:o 2¹⁰⁾; sisäasiainministeriö vahvisti¹¹⁾ muutoksen syyskuun 11 p:nä; uusi tontti oli merkittävä Pengerkadun n:oksi 26¹²⁾; sekä

X kaupunginosan tehdaskorttelissa n:o 288 sijaitsevien Käenkujan tontin n:o 3 ja Hämeentien tontin n:o 28¹³⁾; sisäasiainministeriö vahvisti muutoksen joulukuun 17 p:nä.

Ehdoksi määrättiin kaikissa tapauksissa, ettei yhdistämällä syntyvistä tonteista saanut rakentaa suurempaa pinta-alaa kuin jos alkuperäiset tontit olisi rakennettu erikseen.

Tonttien osittaminen. Kaupunginvaltuusto päätti seuraavissa tapauksissa anoa valtioneuvostolta alla mainittujen tonttien osittamista tarkoittavan kaupunginasemakaavanmuutoksen vahvistamista:

XIV kaupunginosan korttelissa n:o 523 sijaitsevan Turuntien tontin n:o 31 kahdeksi tontiksi, jotka merkittäisiin Turuntien tontiksi n:o 31 a ja Urheilukadun tontiksi n:o 18¹⁴⁾; sisäasiainministeriö vahvisti tämän muutoksen joulukuun 17 p:nä; sekä

II kaupunginosan korttelissa n:o 38 a sijaitsevan Kaisaniemenkadun tontin n:o 7 kahdeksi tontiksi, jotka merkittäisiin Mikonkadun n:oiksi 15 a ja 15 b;¹⁴⁾ sisäasiainministeriö vahvisti tämän muutoksen joulukuun 19 p:nä.

¹⁾ Valt. pöytäk. 11 p. jouluk. 11 §. — ²⁾ S:n 23 p. tammik. 10 §. — ³⁾ S:n 22 p. toukok. 5 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. tammik. 12 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. toukok. 5 §. — ⁶⁾ S:n 6 p. helmik. 2 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. toukok. 1 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. helmik. 5 §. — ⁹⁾ S:n 12 p. kesäk. 7 §. — ¹⁰⁾ S:n 12 p. kesäk. 62 §. — ¹¹⁾ S:n 2 p. lokak. 4 §. — ¹²⁾ S:n 18 p. syysk. 5 §. — ¹³⁾ S:n 18 p. syysk. 7 §. — ¹⁴⁾ S:n 18 p. syysk. 8 §.

Rakennusrajain ja tonttijaoituksen muutoksia. Vallilan kortteliin n:o 583 tulevan uuden kirkon piirustuksia laadittaessa oli ilmennyt, että vaikkakaan korttelin rakennettavaksi luvallista alaa ei läheskään kokonaan käytettäisi rakennustarkoituksiin, osa kirkon kuoria kuitenkin ylittäisi Punkaharjuntien puoleisen vuonna 1927 vahvistetun¹⁾ rakennusrajan. Koska rakennustaiteellisista syistä oli suotavaa, että näin sai tapahtua, ja tätä varten tarpeellinen rajan muutos oli aivan vähäpätöinen, kaupunginvaltuusto kirkon rakennuslautakunnan anomuksesta päätti²⁾ vahvistaa mainitulla tavalla muutetun rakennusrajan Vallilan korttelille n:o 583.

Koska XI kaupunginosan korttelin n:o 345 vuonna 1914 vahvistetut rakennusrajat olivat osoittautuneet jonkin verran epäkäytännöllisiksi, kaupunginvaltuusto päätti³⁾, että tontin n:o 7 rakennettavaksi sallittua alaa laajennettaisiin Harjutorinkatua pitkin, että tontille n:o 19 suunniteltu rakennus, joka voimassa olevan asemakaavan mukaan sijaisi erillään, yhdistettäisiin viereiseen rakennusryhmään samoin kuin että Kansalaiskorkeakoululle varatun tontin n:o 13 rakennusrajat tarkistettaisiin, jolloin m. m. rakennusta rajoittavat kapeat istutukset yhdistettäisiin tonttiin. Tämän kaupunginvaltuuston päätöksen sisäasiainministeriö vahvisti⁴⁾ lokakuun 2 p:nä.

Osakeyhtiö Aktiebolaget Badhusgatan 14 anoi, että VII kaupunginosan korttelissa n:o 101 sijaitsevaa Etelärantatien tonttia n:o 2 koskevaa kaupungin asemakaavaa muutettaisiin siten, että tontin ulkoiset rakennusrajat yhtiön sille suunnitteleman tornin⁵⁾ kohdalta siirrettäisiin 0.6 m ulospäin Etelärantatien puolella ja jonkin verran myöskin Vuorimiehenkadun puolella, mistä rakennusoikeuden lisäyksestä yhtiö suostui maksamaan kaupungille korvausta 5,500 markkaa. Kaupunginvaltuusto päätti⁶⁾ puolestaan hyväksyä yhtiön anomuksen sekä alistaa päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Kaupunginvaltuusto päätti⁷⁾ puolestaan hyväksyä XIV kaupunginosan korttelille n:o 463 laaditun uuden jaoitusehdotuksen, jonka mukaan Töölön- torinkadun tontti n:o 3 sekä Pohj. Hesperiankadun tontit n:ot 9 ja 13 oli jaettu pienemmiksi tonteiksi ja Töölönkadun tontin no 28 rakennusrajaa muutettu siten, että piharakennus oli siirretty n. 3.5 m pohjoiseen päin ja lyhyt katujulkisivu suoristettu rakennustaiteellisen vaikutuksen parantamiseksi. Sisäasiainministeriö vahvisti⁴⁾ valtuuston päätöksen lokakuun 2 p:nä.

Korttelin n:o 585 jaoituskaava. Kaupunginvaltuusto päätti⁸⁾, että yhtiölle Helsingin kaupungin rakennusosakeyhtiö n:o 4 — Helsingfors stads byggnadsaktiebolag n:o 4 luovutettavan⁹⁾ korttelissa n:o 585 olevan tontti- alueen tuli olla yhtenä, n:oksi 45 merkittävänä tonttina.

Korttelin n:o 697 jaoituskaavan muuttaminen. Rahatoimikamari huomautti, että tehdaskorttelissa n:o 697 sijaitsevien Teollisuuskadun tonttien n:ot 7 ja 9 voimassa olevaa jaoituskaavaa vahvistettaessa oli suunniteltu, että niille teetettäisiin suurehko, rakennustaiteellisesti vaikuttava rakennus. Tämän johdosta näiden tonttien ja niiden luoteispuolella olevien tehdastonttien välille oli järjestetty 18 m:n levyinen rakentamatta jätettävä alue. Helsingin meijeriliike, jolle nämä tontit olivat vuokrattuina ja joka aikoi niille rakennuttaa suurehkon meijerirakennuksen kivistä, oli anonut vaihtoehtoisesti vapautusta vuokramaksun suorittamisesta mainitusta suoja-alueesta

1) Ks. v:n 1927 kert. s. 4. — 2) Valt. pöytäk. 8 p. toukok. 17 §. — 3) S:n 12 p. kesäk. 15 §. — 4) S:n 23 p. lokak. 6 §. — 5) Vrt. tätä kert. s. 125. — 6) Valt. pöytäk. 27 p. marrask. 4 §. — 7) S:n 12 p. kesäk. 11 §. — 8) S:n 17 p. huhtik. 7 §. — 9) Ks. tätä kert. s. 56.

tai oikeutta rakentaa tonttialueensa sen rajaan asti. Tämän johdosta kaupungin yleisten töiden hallitus ehdotti, että tontin n:o 9 raja siirrettäisiin 9 m kaakkoiseen päin, minkä jälkeen sen koko pinta-alan saisi käyttää rakennustarkoituksiin, jota vastoin tontin n:o 11 luoteisrajalle jäisi 9 m leveä rakentamaton kaistale. Kaupunginvaltuusto hyväksyi¹⁾ hallituksen ehdotuksen.

Kaupungin satama-alueiden rajat. Rahatoimikamari lähetti valtuustolle syyskuun 7:nä päivätyn, I:llä merkityn ehdotuksen kaupungin satama-alueiden maaraajoiksi. Ehdotuksen oli laatinut rakennuskonttorin satama-osaston päällikkö, minkä jälkeen sen oli tarkastanut ja tarkistanut rahatoimikamarin asettama komitea, johon kamari, kaupungin yleisten töiden hallitus ja satamahallitus olivat valinneet edustajansa. Ehdotuksen oheisessa kirjelmässä tämä komitea huomautti, ettei ehdotettuja rajoja saanut pitää lopullisina, vaan että ehdotukset oli tarkistettava sikäli kuin asianomaisten satamain olot muuttuivat. Kysymystä riittävien varastopaikkain hankkimisesta ja niiden järjestämisestä sopivalla tavalla kaupungin viranomaiset olivat useita kertoja harkinneet, mutta toistaiseksi sitä ei ollut tyydyttävällä tavalla ratkaistu. Kaupungin muoto ja se seikka, että sen alue joka taholta oli veden ympäröimä, olivat syynä siihen sopivien varastopaikkain puutteeseen, joka jo oli tuntuva ja yhä lisääntyisi, sikäli kuin kaupungin rakennettu alue laajeni. Tämän seurauksena oli ollut, että melkoista osaa kaupungin ranta-alueista samalla kuin niitä käytettiin n. s. väliaikaisen meriliikenteen tarpeisiin, jotenkin laajalti käytettiin varastopaikoiksi. Tällaisia alueita ei komitean mielestä voitu pitää varsinaisina satama-alueina eikä myöskään niiden rajoja vahvistaa. Nyt puheena oleva ehdotus, jonka kaupunginvaltuusto vahvisti²⁾ noudatettavaksi, kohdistuikin ainoastaan kaupungin varsinaisiin, n. s. pysyväiselle meriliikenteelle luovutettuihin satama-alueihin ja käsitti vain Länsisataman, Eteläsataman ja Sörnäisten sataman.

2. Kiinteän omaisuuden hankintaa ja kaupungille kuuluvan tuollaisen omaisuuden luovutusta koskevat kysymykset.

Leppäsuon alue. Helmikuun 2 p:nä 1928 valtioneuvosto myönsi³⁾ kaupungille luvan Osakeyhtiö M. G. Steniukselle kuuluvan Leppäsuon alueen hallinta- ja lunastusoikeuden pakkolunastamiseen, ja syyskuun 30 p:nä 1929 antamallaan päätöksellä Uudenmaan läänin maaherra vahvisti pakkolunastushinnan yhteensä 5,391,200 markaksi, mistä 5,166,200 markkaa tuli kiinteistön osalle 260 markan arvion mukaan m²:ltä, 175,000 markkaa alueella olevien rakennusten osalle ja 50,000 markkaa korvaukseksi pakkolunastuksen yhtiölle aiheuttamasta vahingosta ja haitasta. Saatuaan tästä tiedon rahatoimikamari oli antanut lakitieteenkandidaatti G. Norrménille, joka pakkolunastusjutussa oli ajanut kaupungin asiaa, tehtäväksi koettaa oikeudellista tietä saada lunastushinnan alennetuksi sekä esittänyt kaupunginvaltuustolle, että kamari valtuutettaisiin kaupungin pakkolunastusoikeuden säilyttämiseksi tallettamaan edellä mainittu rahamäärä lääninrahastoon kolmen kuukauden kuluessa lukien syyskuun 30 p:stä. Valtuusto myöntyi⁴⁾ tähän esitykseen ja määräsi, että tarkoitusta varten oli ennakolta maksettava kaupungin-

¹⁾ Valt. pöytäk. 12 p. kesäk. 32 §. — ²⁾ S:n 6 p. helmik. 9 §; ks. myös Kunnall. ase-tuskok. s. 23. — ³⁾ Ks. v:n 1928 kert. s. 10. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. 13 p. marrask. 10 §.